

Незаличими белези Bulgaria.nl (Турци)

Незаличими белези: Историята на българските турци и тяхното бягство към нов живот

Тях наричат „български турци“ или „български емигранти“.

Зад тези названия стои историята на едно общество с вековни корени на Балканите, белязано от натиск, насилствена асимилация и сърцераздирателно бягство, което разпръсна стотици хиляди хора към Турция и Европа.

Тяхната история е свидетелство за съпротивата срещу политическото насилие и за желанието да се запази собствената идентичност.

„Възродителният процес“: Кампания за унищожаване на идентичността

Турското малцинство в България, наследство от Османската империя, поколения наред живяло относително мирно с българското мнозинство.

Това се променя драстично през 80-те години на XX век, по време на комунистическия режим на Тодор Живков.

Правителството, подхранено от националистическа истерия, започва безмилостна кампания за асимилация, останала в историята като „Възродителен процес“.

Целта е пълното заличаване на турската идентичност и създаването на „хомогенна“ българска нация.

Турските имена били насилствено заменени със славянски.

Говоренето на турски на обществени места било забранено.

Ислямски обичаи като обрязването и традиционните погребения били обявени за незаконни. Джамии били затворени, а Корани – конфискувани.

Тези, които се съпротивлявали, били подложени на сплашване, затвор, изпращане в трудови лагери, а понякога и смърт.

Само за една нощ хората били лишени от най-основните си права – име, език и вяра.

Голямото изселване през 1989 г.: Борба за оцеляване

През май 1989 г., след жестокото потушаване на мирните протести на турската общност, напрежението достига своя връх.

Режимът, желаейки да се отърве от „проблемното малцинство“, изненадващо отваря границата с Турция.

Следва **най-голямото етническо прочистване в Европа след Втората световна война.**

Само за три месеца над **360 000 български турци** били прогонени или принудени да избягат. Това бягство било дълбоко травматично преживяване.

На семействата често им се давали само няколко часа да съберат багажа си.

Те трябвало да изоставят домовете, земите и понякога дори близките си.

С няколко чанти и куфари чакали с дни по границата, без да знаят какво ги очаква.

Мнозина продали имуществото си на безценица, а други просто го оставили.

Образите на претъпканите влакове и коли на границата при **Капъкуле** се врязали завинаги в колективната памет.

Това било пътуване, изпълнено със страх, скръб и загуба на родина.

Нов дом в Турция и Европа

Повечето бежанци намерили нов дом в „родината“ Турция.

Турското правителство създадо приемни лагери, но интеграцията невинаги била лесна.

Въпреки че били от турски произход, мнозина били посрещнати с подозрение и наричани „българи“.

Те трябвало да започнат живота си от нулата в непозната страна.

Днес потомците на тези емигранти съставляват значителна част от населението на няколко големи турски града:

- **Бурса** – често наричан „сърцето“ на българските турци в Турция. Градът има исторически връзки и предлага работни възможности в текстилната и автомобилната индустрия. Квартали като **Гьорюкле** и **Хюрриет** са известни с голямата си „емигрантска“ общност.
- **Истанбул** – като икономически център, привлича много хора. Големи общности се установяват в **Авджълар**, **Байрампаша** и **Картал**.
- **Измир** – „перлата на Егейско море“, също се превръща във важна дестинация, където мигрантите се интегрират успешно в градския живот.

Освен в Турция, значителна част от българските турци – особено след падането на комунизма и присъединяването на България към ЕС – изграждат нов живот в Западна Европа.

Германия, Нидерландия, Белгия и Швеция днес са дом на активни и жизнени общности.

Европейският паспорт на България им предоставя свободата да пътуват и работят навсякъде – свобода, която някога била брутално отнета от техните родители.

Памет и устойчивост

Българските турци и техните потомци носят белезите от миналото, но същевременно проявяват изключителна устойчивост.

Тяхната история е мощно напомняне както за разрушителните последици на национализма и нетърпимостта, така и за непоколебимата воля да се запази културата и идентичността – независимо къде по света живеят.